

2 Corintios

Pablo cātzo'knuni'lh tī xalanī'n nac Corinto

¹ Iccātzo'knuni'mā'n huā'mā' carta quit Pablo ē nā Timoteo tī quintā'tinca'n. Quit ixapóstol Jesucristo ixpālacata Dios quilihui'līlh quilī'apóstol. Iccātzo'knuni'yān hui'xina'n tī tapa'ksīni'yā'tit Dios ē tā'kēstokā'tit nac Corinto namakapāxui'yā'tit Dios. Nā iccātzo'knuni'yāuj ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī' nac Acaya. ² Hui'xina'n cacālakalhu'man Dios quinTāta'ca'n ē Māpa'ksīni' Jesucristo. Tzej calatapā'tit.

Pablo pātīni'lh

³ Ca māka'tlī'ca Dios tī ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Dios lakalhu'manīni'n ē quincāmaktāyayān. ⁴ Dios quincāmāko'xamāka'tlī'yān pō'ktu quilhtamacuj a'cxni' pātīni'nāuj. Dios lacasqui'n nacāmāko'xamāka'tlī'yāuj ā'makapitzīn tī tapātīni'mā'nalh chuntza' chī Dios quincāmāko'xamāka'tlī'yān. ⁵ Cristo pātīni'lh, ē nā quina'n pātīni'nāuj. Cristo quincāmāko'xamāka'tlī'yān a'cxni' pātīni'nāuj. ⁶ Quit icpātīni'n, ē chuntza' tzē iccāmāko'xamāka'tlī'yān hui'xina'n ē tzē iccāmaktāyayān na'a'ka'ī'yā'tit ā'chulā'. Dios quimāko'xamāka'tlī', nā chuntza' tzē na'iccāmāko'xamāka'tlī'yān hui'xina'n ē nā tzē na'iccāmaktāyayān a'cxni' hui'xina'n pātīni'nā'tit chī quit. ⁷ Quit tzej icca'tzī hui'xina'n

natāyani'yā'tit masqui pātīni'mpā'na'ntit nā hui'xina'n. Nā icca'tzī nacātamāko'xamāka'tlī'yān.

⁸ Tā'timīn, quit iclacasqui'n hui'xina'n naca'tzīyā'tit chī iclīpātīni'lh a'cxni' xa'icui'lacha' nac Asia. Quit jātza' xa'ictāyani'. Ictipuhuanli jātza' ā'chulā' xa'ictilatamalh. ⁹ Xa'icpuhuan na'icnītza'. Xa'icca'tzī quit jātza' la tū xa'ictlahua. Ū'tza' xmān Dios xa'iclīpāhuan. Xla' ū'tza' tī tzē cāmālacastālancuanī nīnī'n. ¹⁰ Dios quimakapūtāxtūlh tzamā' lījicua'. Tzēcus naquimakapūtāxtū Dios. Quit icca'tzī Dios naquimakapūtāxtū a'cxni' na'ictahui'lapala nac cā'lījicua'. ¹¹ Xmān ixlacasqui'nca hui'xina'n na'orarliyā'tit quimpālacata. Chuntza' naquilāmaktāyayāuj hui'xina'n. Chuntza' a'cxni' Dios naquisicua'lanātlahua, lhūhua' tī natamaxquī' Dios tapāxcatca'tzīn, ixpālacata tū Dios māstā'nī't chuntza' chī hui'xina'n squi'ni'tit.

Pablo huanli tū ixpālacata jā lī'a'lh nac Corinto

¹² Līpāxuhua icui'lh ixpālacata quit icca'tzī tzej ictlā'huanī't na milacpu'na'itātca'n ē nā na ixlacpu'na'itātca'n ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuui't. Jā ica'kskāhuī'ninī't. Dios quimaxquī'lh talacapāstacni'. Ū'tza' tzej iclīlatlā'huan. Dios lakalhu'manīni'n. Quimaxquī'nī't talacapāstacni' tū jā hua'chi ixtalacapāstacni'ca'n tachi'xcuui't xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. ¹³ Tū iccātzo'knuni'yān huā'mā' huanicu'tun xmān tū kexpa'tā'tit hui'xina'n a'cxni' nakelhtahua'ka'yā'tit. Jā iccāhuanimā'n ā'catūhuālh tachihuīn. Quit iclacasqui'n hui'xina'n tzej nakexpa'tā'tit tū ictzo'kmā'lh. ¹⁴ Ā'makapitzīn hui'xina'n

ca'tziyā'tit chī nalīpāxuhua'yā'tit quimpālacata a'cxni' namimpala Māpa'ksīni' Jesús. Nā quit na'iclīpāxuhua mimpālacataca'n.

¹⁵ Quit xa'icca'tzī huā'mā', ē ū'tza' quit iclīpuhuanli na'iccālaka'mpalayāchā'n hui'xina'n.

¹⁶ Quit xa'iccātēlaktaxtucu'tunān hui'xina'n a'cxni' icmilh nac Macedonia. Nā icpuhuanli na'iccālaka'nāchā'n a'cxni' xa'ictaxtulh nac Macedonia. Ē chuntza' ā'listān hui'xina'n ixquilmāmaktoklē'uj nac Judea. ¹⁷ Masqui

icuanli xa'iccālaka'ncha'n hui'xina'n, quit jāla icmākentaxtūlh. Ū'tza' talīhuan ā'makapitzīn palh quit xmān xa'ica'ksa'nīni'mā'lh a'cxni' icuanli xa'ica'ncu'tun. A'cxni' quit iclīchihuīna'n tū na'ictlahua, jā icchihuīna'n hua'chi chī'xcuui'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xlaca'n tahuan ixlicāna' natatlahua catūhuālh masqui taca'tzī jā catitamākentaxtūlh. ¹⁸ Dios jā maktin talakpalī.

Xla' ca'tzī ixlicāna' tū icuan. Tū iccāhuaniyān hui'xina'n tzē na'a'ka'ī'yā'tit. ¹⁹ Quit ē Silvano ē Timoteo xa'iccāmāsu'yuni'yān ixpālacata Jesucristo tī i'Ska'ta' Dios. Tzē a'ka'ī'can tū huan Jesucristo. Xla' pō'ktu quilhtamacuj huan tū ixlicāna'. Xla' jā maktin talakpalī. ²⁰ Ixlīpō'ktu tū Dios

huan natlahua, Jesucristo mākentaxtūkō'. Ū'tza' līmaxquī'yāuj tapāxcatca'tzīn Dios. ²¹ Dios ū'tza' tī quimaktāya na'ica'ka'ī'ni ni' Jesucristo. Nā

hui'xina'n cāmaktāyayān tzej na'a'ka'ī'yā'tit. Nā xla' quilacsacnī't na'ictā'scuja. ²² Dios

quincālakmacaminī'ta'n Espīritu Santo tī huī'lh na quilīstacna'ca'n. Chuntza' tasu'yu tapa'ksīni'yāuj Dios, ē hua'chi līxokohui'līnī'ttza' quilīstacna'ca'n.

²³ Dios ca'tzī palh ixlicāna' tū na'iccāhuaniyān.

Palh quit xa'iccālaka'ncha'n cahuālh nac Corinto, quit xa'iccālacaquilhnīn hui'xina'n. Ū'tza' jā iclī'a'lh. Dios ca'tzī tū jā iclī'a'ncha'.
 24 Quit jā iccāmāpa'ksīcu'tunān chī hui'xina'n a'ka'ī'yā'tit. Hui'xina'n tzejtza' a'ka'ī'yā'tit. Xmān iccātlahuani'cu'tunān tū nalīpāxua'yā'tit.

2

1 Ū'tza' quit iclīhui'līlh jā iccālaka'ncha'n hui'xina'n palh ixlacasqui'nca xa'iccālacaquilhnīn. Palh quit xa'iccālacaquilhnīn, lacxtim ixlīlīpuhuanui quina'n.
 2 Palh quit xa'iccāmālakaputzīn hui'xina'n, jā tī ixa'nalḥ tī ixquimakapāxūilh quit. Palh hui'xina'n līpuhuanā'tit, quit jāla līpāxuhua iclatahui'la.
 3 Ū'tza' jā iclī'a'lh. Xmān iccātzo'kni'n a'ktin carta. Jā xa'īca'ncu'tunācha' iccālacaquilhnīyān ē nūn xa'iccāmālakaputzīcu'tunān. Palh hui'xina'n mākentaxtūyā'tit tū iccātzo'knuni'n, quit na'iclīpāxuhua ē nā hui'xina'n nalīpāxua'yā'tit.
 4 Quit xa'iclīpuhuan a'cxni' iccātzo'knuni'n hui'xina'n. Nā xa'iccalhuan ixpālacata xa'icca'tzī ixcāmālakaputzīn tū xa'iccātzo'knuni'nī'ta'n. Jā xa'iccāmālakaputzīcu'tunān. Iclacasqui'nli hui'xina'n naca'tzīyā'tit chī quit iccāpāxquī'yān hui'xina'n.

Ixlacasqui'nca namāspūtūnu'ni'can chi'xcu' tī jātza' tlahua tū jā tze

5 Tzamā' chī'xcu' tī tlhualh tū jā tze, xla' iclīlīpuhuanli, ixpālacata jā tze tū tlhualh. Ā'chulā' cāmālakaputzīnī'ta'n hui'xina'n. Jā icuan palh milīpō'ktuca'n hui'xina'n cāmālakaputzīnī'ta'n.

Palhāsā' jā milīpō'ktuca'n. ⁶ Milīlhūhua'ca'n hui'xina'n makapātīnīnī'ta'ntit tzamā' chi'xcu'. Chuhua'j tzetza'. Jātza' camakapātīnīntit. ⁷ Chuhua'j camātza'nkēna'ni'tit ē camāko'xamixī'tit. Palh jā chuntza' natlahua'yā'tit, tzamā' chi'xcu' jāla catitāyani'lh, ixpālacata nalīlīpuhuan. ⁸ Ū'tza' iccālīsqui'ni'yān hui'xina'n camāsu'yu'tit chī pāxquī'yā'tit. ⁹ A'cxni' quit iccāmacā'ni'chān a'ktin carta, quit icca'tzīcu'tunli palh hui'xina'n ixtlahua'tit tū iccāhuanin ixpālacata tzamā' chi'xcu'. Icca'tzīcu'tunli palh hui'xina'n ixquīlakexmatni'uj. ¹⁰ Palh hui'xina'n māspūtūnu'ni'yā'tit tzamā' chi'xcu', nā quit na'icmāspūtūnu'ni'. Palh quit icmāspūtūnu'ni'lh catīhuālh, mimpālacataca'n icmāspūtūnu'ni'lh na ixlacatīn Cristo. ¹¹ Māspūtūnu'ni'yāuj ixpālacata jā lacasqui'nāuj naquincāskāhuī'yān skāhuī'ni'. Ca'tzīyāuj skāhuī'ni' a'kskāhuī'nin.

Pablo tamakchuyīlh a'cxni' ixuī'lh nac Troas

¹² Quit ictētaxtulh nac Troas ixpālacata a'ntza' icmāsu'yucu'tunli xatze tachihuīn tu īxla' Cristo. A'cxni' ictētaxtulh a'ntza', Dios ixlacāxtlahuakō'nī'ttza' ixlīpō'ktu a'ntza'. ¹³ Masqui tzej taxtulh, quit xa'ictamakchuyīnī't, ixpālacata quintā'tinca'n, Tito, jā chā'lh a'ntza' chuntza' chī xa'iclacāxlanī'ta'uj. Ū'tza' iccālīmakxtekli xalanī'n nac Troas ē icmilh nac Macedonia ixpālacata icpuhuanli Tito ixchilh huā'tzā'.

Ixtachihuīn Dios tzej taxtu

¹⁴ Maxquī'yāuj tapāxcatca'tzīn Dios ixpālacata ixlīmāpa'ksīn Cristo tzej lītaxtuyācha' tachihuīn tū icmāsu'yu. Xla' quimaktāya na'icmāsu'yu

calhāxcuhuālh ixpālacata Cristo. Huā'mā' tamāsu'yun hua'chi a'ktin perfume tū mu'csun calhāxcuhuālh. ¹⁵ Līpāxuhua Dios chī quina'n icmāsu'yuyāuj ixtachihuīn Cristo. Quina'n hua'chi a'ktin jini' na ixpu'nanca'n tī ta'a'kapūtaxtunī'ttza' ē nā tī jāna'j ta'a'kapūtaxtu. ¹⁶ Na ixpu'nanca'n tī jāna'j ta'a'kapūtaxtu, tzamā' tamāsu'yun hua'chi catūhuālh tū mu'csun tū laknīcan. Na ixpu'nanca'n tī ta'a'kapūtaxtunī'ttza', tzamā' tamāsu'yun hua'chi a'ktin perfume tū māstā' latamat. Nūn chā'tin tī tzē ixlīmān namāsu'yu tū ixla' Cristo. Ixlacasqui'nca Dios namaktāya. ¹⁷ Quit jā hua'chi tī ta'a'kskāhuī'nin ē talakpalī tamāsu'yun tū ixla' Dios. Xlaca'n jā tzej tamāsu'yu ixpālacata xmān ta'a'kskāhuī'tlajacu'tun. Quit iclīchihuīna'n tū ixlicāna' na ixlecatīn Dios, ixpālacata xla' quimacamaxquī'nī't na'ictā'scuja Cristo.

3

A'ktin xasāsti' talacāxtlahuan

¹ Palhāsā' ā'makapitzīn natahuan quit ka'tla' icmakca'tzī ē quilīchihuīna'ncan quina'cstu. Jā ixlacasqui'nca quit na'iccāmaxquī'yān a'ktin carta tū nahuan quit tzeya chi'xcu'. Jā ixlacasqui'nca hui'xina'n naquilāmaxquī'yāuj a'ktin carta tū tzē na'iclē'n calhāxcuhuālh, chuntza' chī talē'n ā'makapitzīn. ² Hui'xina'n hua'chi quincarta. Mimpālacataca'n ca'tzīcan tze tū ictlahua. Huā'mā' carta tzē natalaktzī'n ē natalīkelhtahua'ka' ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't. Hui'xina'n hua'chi a'ktin carta lītaxtuyā'tit tū tatzo'kni' na quilīstacna', ixpālacata quit iccālacapāstacān hui'xina'n. ³ Hui'xina'n lītaxtuyā'tit hua'chi a'ktin carta

tū Cristo quimātzo'knīlh. Tzamā' carta jā lītzo'kcanī't tinta. Jā tzo'kcanī't nac a'ktin chihuix tū hua'chi lhta'ca'la'. Espíritu Santo tī macamilh Dios xalakahuan, xla' cālakpalīni'n mintalacapāstacni'ca'n a'cxni' iccāhuanin ixtachihuīn Jesucristo. Chuntza' tasu'yu tū tlahuanī't Cristo mimpālacataca'n.

4 Chuntza' icuan ixpālacata quit icca'tzī tze tū icmāsu'yu na ixlacatīn Dios, ixpālacata Cristo quimacamaxquī'lh na'icmāsu'yu. 5 Quit jā icuan xmān quina'cstu tzē ictlahua huā'mā' tascujūt. Dios quimaktāya ē ū'tza' tzē iclītlahua. 6 Xla' ū'tza' tī quimaxquī' talacapāstacni'. Ū'tza' tzē iclīmāsu'yu xasāsti' talacāxtlahuan tū Dios tlahuanī't. Tzamā' talacāxtlahuan jā hua'chi a'ktin līmāpa'ksīn tū tatzo'kni'. Tzamā' talacāxtlahuan līchihuīna'n Espíritu Santo. Ixlīmāpa'ksīn Dios māsu'yu ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't taka'lhī ixcuentaca'n ē ū'tza' natalīnī. Espíritu Santo māsā' xasāsti' latamat.

7 Huā'mā' līmāpa'ksīn tū māsu'yu ixlacasqui'nca nanīcan, huā'mā' tzo'kca pektu' nac chihuix. A'cxni' maxquī'ca Moisés tzamā' līmāpa'ksīn, a'nalh a'ktin ka'tla' taxkaket. Ixlacan Moisés i'xkaka. Israelitas tī ixtayāna'lh a'ntza' jāla ixtalaktzī'n chī i'xkaka ixpālacata ixcāmālakachi'xuanī'. Huā'mā' taxkaket lilacatzucu mixli. Chuntza' tzēhuanī't ixuanī't chī Dios māsā'lh huā'mā' līmāpa'ksīn. 8 Ā'chulā' tzēhuanī't tamāsu'yun tū Espíritu Santo quincāmaxquī'yān. 9 Tzēhuanī't ixuanī't huā'mā' līmāpa'ksīn tū Dios ixmaxquī'nī't Moisés masqui ū'tza' līca'tzīcan tachi'xcuhuī't nacāmakapātīnīncan. Ā'chulā'

xatzēhuanī't ixtachihuīn Jesucristo, ixpālacata huā'mā' quincāmāsu'yuni'yān chī tzē nalixapacan tū laclē'nāuj. ¹⁰ Huā'mā' līmāpa'ksīn tzēhuanī't ixuanī't. Masqui tzēhuanī't ixuanī't, jāla mālākchā'nīcan ixtachihuīn Jesucristo. ¹¹ Palh līmāpa'ksīn tzēhuanī't ixuanī't masqui jā makās ixtitāyani'lh, ā'chulā' tzēhuanī't tū jā catilakspuṭli. Ū'tza' xatze tachihuīn ixla' Jesucristo.

¹² Quit lacatancs icca'tzī huā'mā' tachihuīn jā catilakspuṭli. Ū'tza' quit tzej iccālīmāsu'yuni'cu'tun tachi'xcuhuī't. ¹³ Quit jā ictlahua chī Moisés. Xla' ixtalakatlapa, ē chuntza' israelitas jāla ixtalaktzī'n chī ixtapānūni' tū ī'xkaka na ixlacan. ¹⁴ Israelitas jā ixtaca'tzī tū ixuanicu'tun. Hasta chuhua'j xlaca'n jā taca'tzī tū huanicu'tun a'cxni' talīkelhtahua'ka' ixtachihuīn Dios jā tatzo'kni' talacāxtlahuan xala' makāstza'. Huā'mā' tzē ca'tziyāuj tū huanicu'tun xmān palh tapa'ksīni'yāuj Cristo. ¹⁵ Hasta chuhua'j israelitas jā taca'tzī tū huanicu'tun a'cxni' talīkelhtahua'ka' tū tzo'kli Moisés. ¹⁶ A'cxni' chā'tin a'ka'ī'ni' Māpa'ksīni' Jesucristo, tzētza' ca'tzī tū huanicu'tun tū tzo'kli Moisés. ¹⁷ Māpa'ksīni' Jesucristo, xla' chu chā'tin chī Espíritu Santo. Tī tatā'latlā'huan Espíritu Santo, xlaca'n jātza' cāmāpa'ksī skāhuī'ni'. ¹⁸ Quina'n ca'tziyāujtza' tū huanicu'tun. Hua'chi jātza' talakatlapanī'ta'uj na quilacanca'n. Chuntza' hua'chi laktzī'nāuj Māpa'ksīni' Jesucristo a'ktin nac hualhtin. Laktzī'nāuj chī ixlīka'tla' ē chī ixlītze. Quina'n lītalakpalītēlhayāuj chī Cristo. Ū'tza' huā'mā' tū tlahuamā'lh Espíritu Santo.

4

¹ Dios lakalhu'manīni'n, ē quimacamaxquī'lh xatze tachihuīn ixtla' Jesucristo. Chuntza' jā ictaxlajuani'. Jā icmakxteka icmāsu'yu huā'mā' xatze tachihuīn. ² Quit jā maktin ictlahua tū līmāxana' tū lakatzē'k tlahuacan. Jā ica'kskāhuī'nin. Jā iclakpalī ixtachihuīn Dios. Tzej icmāsu'yu tū ixlicāna' na ixlacatīn Dios. Ixlipō'ktuca'n tachi'xcuhuī't tzē nataca'tzī ixlicāna' tū icmāsu'yu. ³ Tī jā takexmatcu'tun xatze tachihuīn tū icmāsu'yu, ū'tunu'n nacāmākapātīnīncan. ⁴ Xlaca'n tī jā ta'a'kaī' xatze tachihuīn, xlaca'n jā taca'tzī tū huanicu'tun. Skāhuī'ni' jā lacasqui'n xlaca'n nataca'tzī tū huanicu'tun. Ū'tza' jā talīca'tzī tū huanicu'tun. Skāhuī'ni' hua'chi ixdiosca'n, ē ū'tza' ixcāmālakatzī'nī't ē ū'tza' jāla talīlaktzī'n taxkaket tū xatze tachihuīn ixtla' Cristo. Cristo xaka'tla' chī Dios. ⁵ Tū icmāsu'yu quit, jā quit quilīchihuīna'ncan. Quit icmāsu'yu ixpālacata Jesucristo ū'tza' Māpa'ksīni' ē ixlacasqui'nca nalaktaquilhpūtayāuj. Quit iccāmaktāyayān hui'xina'n. Ū'tza' tū Jesucristo lacasqui'n na'ictlahua. ⁶ Dios quincāmāca'tzīnīnī'ta'n tū ixlicāna'. Ū'tza' māxkakē quintalacapāstacni'ca'n. Xla' ū'tza' tī māstā'lh līmāpa'ksīn natahuī'la taxkaket nac cā'quilhtamacuj. Ū'tza' lītahuī'lh taxkaket. Ē chuntza' ixquincāmāxkakētēlhān. Ū'tza' līca'tzīyāuj chī Dios ixlīka'tla'. Huā'mā' ca'tzīyāuj ixpālacata lakapasāuj Jesucristo.

Pablo ixlīpāhuan Dios

⁷ Xatze tachihuīn tū Dios quilīmacamaxquī'lh na'icmāsu'yu, ka'lhī lhūhua' ixtapalh. Quit

quina'cstu jā icka'lhī talacapāstacni' na'icmāsu'yu huā'mā' tachihuīn. Quit hua'chi a'ktin pūxkatni' jā tojomā'lh tū ka'lhī ixtapalh. Chuntza' tasu'yu Dios ū'tza' tī ka'lhī lītli'hui'qui ē jā quit. ⁸ Masqui lhūhua' quit icpātīni'n, pō'ktu quilhtamacuj tzē ictāyani'. Masqui makatunu' jā icca'tzī tū na'ictlahua, jā ictaxlajuani'. ⁹ Masqui quimputzastālani'can, Dios jā quimakxteka. Masqui makatunu' quilīsno'ktamacatacan, jā tī quimaknī. ¹⁰ Pō'ktu quilhtamacuj lijicua' icuī'lh ixpālacata quimaknīcu'tuncan, chuntza' chī ixmaknīcu'tuncan Jesucristo. A'ntza' lītasu'yu quimaktāyamā'lh Jesucristo xalakahuan. ¹¹ Ictīlatlā'huancus nac cā'quilhtamacuj, quimaknīcu'tuncan, ixpālacata quit ictā'scuja Jesucristo. Ū'tza' lītasu'yu Jesucristo quintā'latlā'luan. ¹² Quit icmāsu'yu xatze tachihuīn ixla' Jesucristo. Ū'tza' pō'ktu quilhtamacuj quilīmaknīcu'tuncan. Hui'xina'n ka'lhī'yā'tittza' xasāsti' milatamatca'n, ixpālacata quit iccāmāsu'yuni'n ixtachihuīn Cristo.

¹³ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios chī huanli chā'tin:

Quit ica'ka'ī'lh, ē ū'tza' quit iclīchihuīna'n chī ixlīka'tla' Dios.

Quit nā ica'ka'ī'nī't, ē ū'tza' iccālīhuani ā'makapitzīn ixtachihuīn Dios. ¹⁴ Quit iclīpāhuan xmān

Dios, ixpālacata icca'tzī Dios mālacastālancuanīlh Māpa'ksīni' Jesucristo. Nā icca'tzī quit

naquimālacastālancuanī, ixpālacata quit ictapa'ksīni' Jesucristo. Hui'xina'n ē quit kēxtim

naquincātālē'nān na ixlacatīn Dios. ¹⁵ Ixlīpō'ktu tū icpātīlh, quit icpātīkō'lh ixpālacata iclacasqui'nli hui'xina'n na'a'ka'ī'yā'tit. Chuntza' a'cxni'

lhūhua' hui'xina'n na'a'ka'i'yā'tit, namaxquī'yā'tit tapāxcatca'tzīn Dios ē namāka'tlī'yā'tit Dios.

¹⁶ Ū'tza' jā iclītaxlajuani'. Masqui quimacni'taxlajuani'tēlha, ā'chulā' ica'ka'i' lakalī lakalī.

¹⁷ Tū icpātīmā'lh hua'chi xmān macsti'na'j ē hua'chi jā makās icpātīmā'lh ixpālacata Dios quisicua'lanātlahua pō'ktu quilhtamacuj.

¹⁸ Chuntza' icuan quit ixpālacata jā iclacapāstaca tū tasu'yu. Ā'chulā' iclacapāstaca tū jā tasu'yu. Tū tasu'yu nalakspu'ta. Tū jā tasu'yu jā catilakspu'tli.

5

¹ Quimacni'ca'n hua'chi a'ktin a'cchic jā hui'lāna'uj. Quit icca'tzī a'cxni' nasputa quimacni'ca'n, Dios naquincāmaxquī'yān ā'a'ktin xasāsti' quimacni'ca'n. Xasāsti' quimacni'ca'n hua'chi quinchicca'n nac a'kapūn. Tzamā' chic ixtatlahuat Dios ē jā ixtatlahuatca'n tachi'xcuhuī't. Huā'mā' chic jā maktin catilakspu'tli.

² Ū'tza' lipāstacāuj ixpālacata a'ncu'tunāuj na quinchicca'n nac a'kapūn. ³ Jā capuhuanūi jā naka'lhīyāuj quimacni'ca'n a'cxni' nanīyāuj.

Naka'lhīyāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac a'kapūn. ⁴ Līhuan quina'n ka'lhī'yāujcus quimacni'ca'n huā'tzā' nac cā'quilhtamacuj, makca'tzīyāuj taxlajuani'yāuj chī pātīni'mā'nauj.

Masqui jā ixmakxteku'tunui huā'mā' macni', ka'lhīcu'tunāuj xasāsti' quimacni'ca'n nac a'kapūn. Quimacni'ca'n tū ka'lhīyāuj chuhua'j, nalakspu'ta. Xasāsti' quimacni'ca'n tū Dios naquincāmaxquī'yān, ū'tza' tū jā catilakspu'tli.

⁵ Dios quincālacāxtlahuanī'ta'n ē ū'tza' tzē nalīchā'nāuj nac a'kapūn. Quincāmacamini'nī'ta'n

Espíritu Santo. Ū'tza' līca'tzīyāuj ixlīcāna' natanūyāuj nac a'kapūn.

⁶ Chuntza' jā maktin taxlajuani'yāuj. Ca'tzīyāuj līhuan latlā'huanāuj nac cā'quilhtamacuj, jāna'j tā'hui'lāna'nchāuj Māpa'ksīni' Jesucristo nac a'kapūn. ⁷ Chuhua'j quina'n jā latlā'huanāuj chuntza' chī laktzī'nāuj. Latlā'huanāuj chuntza' chī tū a'ka'ī'yāuj. ⁸ Chuntza' quina'n jā taxlajuani'yāuj. Makxtekcu'tunāuj huā'mā' quimacni'ca'n ixpālacata lakchā'ncu'tunāuj Māpa'ksīni' Jesucristo. ⁹ Ū'tza' nalīhui'līyāuj natlahuayāuj tū Jesucristo lacasqui'n palh tā'hui'lāna'nchāuj Dios nac a'kapūn ē palh hui'lāna'ujcus nac cā'quilhtamacuj. ¹⁰ Huā'mā' līhui'līyāuj, ixpālacata ixlacasqui'nca quilpō'ktuca'n natāyayāuj na ixlaca'tīn Cristo. Xla' naquincāputzāna'nīyān chā'tunu' quina'n. Namaktīni'nāuj quilpō'ktuca'n chuntza' chī latā'kchokonī'tauj, palh tzej o palh jā tzej nac cā'quilhtamacuj.

Dios ixamigo cātlahuacu'tun tachi'xcuui't

¹¹ Quit iclakachi'xcuui' Māpa'ksīni' Jesucristo ē ickexmatni'cu'tun. Ū'tza' quit iccālīmā'a'ka'ī'nīcu'tun tachi'xcuui't. Dios laktzī'n quilīstacna'. Quit icpuhuan nā hui'xina'n ca'tzīyā'tit quit ic'tlahuacu'tun tū tze. ¹² Quit jā ka'tla' icmakca'tzī na milaca'tīnca'n. Jā ū'tza' iclīchihuīna'mā'lh chuntza'. Xmān iclacasqui'n hui'xina'n tzē naquilāmaktāyayāuj a'cxni' naquimālacsu'yucan. Iclacasqui'n tzē nacākelhtīyā'tit tī quintamālacsu'yucu'tun. Xlaca'n tapuhuan laka'tla' masqui jā tze ixlīstacna'ca'n. ¹³ Masqui makapitzīn tapuhuan

quit icchuya ē masqui ā'makapitzīn tapuhuan tzej iclacapāstacna'n, quit ictlahuacu'tun xmān tū nalīpāxuhua Dios. Iccāmaktāyacu'tunān hui'xina'n ixpālacata iclacasqui'n hui'xina'n ā'chulā' na'a'ka'ī'yā'tit. ¹⁴ Cristo quincāpāxqui'yān ē ū'tza' iclītlahuacu'tun tū xla' lacasqui'n. Quina'n a'ka'ī'yāuj Cristo līnīlh ixpālacataca'n ixlīpō'ktuca'n tachi'xcuhuī't. Chuntza' līca'tzīyāuj quilīpō'ktuca'n ixnīuj. ¹⁵ Cristo līnīlh quincāmakapūtuxtuyān. Chuntza' līhuan hui'lāna'uj, jā catilatā'kchokouj chuntza' chī xmān quintapuhūānca'n. Ixlcasqui'nca nalatā'kchokoyāuj chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Cristo. Ū'tza' nīlh quimpālacataca'n ē lacastālancuana'nli. ¹⁶ Chuntza' jātza' iccālaktzī'n ā'makapitzīn chī'xcuhuī'n chuntza' chī talaktzī'n chī'xcuhuī'n xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Xapūla xa'icpuhuan Cristo lacxtim chī talacapāstaca xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. Jātza' icpuhuan chuntza'. ¹⁷ Palh chā'tin chī'xcu' a'ka'ī'ni' Cristo, chuntza' talakpalī ixtalacapāstacni' ē xasāsti' chī'xcu' lītaxtu. Ixlīpō'ktu tū xapūla lakspuṭnī'ttza'. Tzamā' chī'xcu' jātza' hua'chi xapūla. Pō'ktutza' xasāsti' ixtalacapāstacni'.

¹⁸ Xmān Dios tī tzē lakpalī chā'tin chī'xcu'. Chuhua'j quina'n ixamigo Dios ixpālacata Jesucristo xokolh tū ixlaclē'nāuj. Dios quincāmacamaxqui'nī'ta'n nacāmāsu'yuni'yāuj ā'makapitzīn chī tzē natalītaxtu ixamigo Dios. ¹⁹ Ixpālacata Cristo, Dios ixamigo cātlahuacu'tun tachi'xcuhuī't ē cāmātza'nkēna'ni'cu'tun ixcuentaca'n. Quincāmacamaxqui'nī'ta'n nacāmāsu'yuni'yāuj ā'makapitzīn chī'xcuhuī'n chī

tzē natalītaxtu ixamigo Dios. ²⁰ Chuhua'j quit ictā'scujā Cristo. Hua'chi Dios ixchihuīna'nli a'cxni' iccāsqui'ni'yān hui'xina'n. Iccālīsqui'ni'yān ixlīmāpa'ksīn Cristo, catamakxtekni'tit Dios ixamigo nacātlahuayān. ²¹ Masqui Cristo jā maktin tlhualh tū jā tze, Dios macamāstā'lh īska'ta' namaknīcan. Ū'tza' nalīmāpānū quincuentaca'n Cristo. Chuntza' Dios xapa quincuentaca'n ē jātza' tū laclē'nāuj.

6

¹ Quit ictā'scujā Dios. Ū'tza' iccālīhuaniyān hui'xina'n, jā chu tlakaj camaktīni'ntit talakalhu'mān tū Dios cāmaxquī'cu'tunān.

² Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios chī Dios huanli: Quit ickexmatli chī quisqui'ni' tzamā' quilhtamacuj a'cxni' xa'icmaxquī'cu'tunān a'ktin talakalhu'mān.

Quit icmaktāyan a'cxni' xa'iccāmakapūtāxtūcu'tun tachi'xcuhuī't.

Chuhua'j tzē namaktīni'ncan talakalhu'mān tū Dios māstā'. Chuhua'j tzē na'a'kapūtāxtucan.

³ Quit tzej iclatā'kchokocu'tun chuntza' chī talacasqui'n. Palh jā tzej iclatā'kchoko, nahuancan jā tze tū icmāsu'yu. ⁴ Iclacasqui'n naca'tzīcan quit tzej iclatlā'huan chuntza' chī talacasqui'n tzej natalatā'kchoko tī tatā'scujā Dios. Ū'tza' quit līlacatzucu iclīpātī tū quina'kspula. Lhūhua' icpātīni'nī't. Quisputni'nī't tū xa'icmaclacasqui'n. Lhūhua' tū jā tze quina'kspulanī't. ⁵ Quīmaksno'kcanī't. Quinchī'canī't. Iccātā'talacxtucnī't tachi'xcuhuī't tī jā ixquintalaktzī'ncu'tun. Palha' icscujnī't. Iclakachu'huā'lhtatanī't. Makatunu' jā xa'icka'lhī

quilihua't. ⁶ Iclacasqui'n naca'tzīcan quit tzej iclatlā'huan chuntza' chī ixlacasqui'nca. Pō'ktu tze quintalacapāstacni'. Tzej icca'tzī tū icmāsu'yu. Ictāyani' tū quintlahuani'can. Ē iclakalhu'manīni'n. Ē quimaktaya Ēspíritu Santo. Ē iccāpāxquī' ā'makapitzīn. ⁷ Quit icmāsu'yu tū ixlicāna'. Iclīscuja ixlītlī'hui'qui Dios. Dios quimaktāya tzej na'iclatā'kchoko. Chuntza' jā quintiskāhuī'lh. ⁸ Makapitzīn quintalakachi'xcu'huī'; ē ā'makapitzīn quintalakmaka'n. Makapitzīn tahuan tze quit; ē ā'makapitzīn tahuan jā tze quit. Makapitzīn tahuan quit ica'kskāhuī'nin. Quit icuan xmān tū ixlicāna'. ⁹ Masqui makapitzīn tapuhuan quit jā tū quintapalh, ā'makapitzīn taca'tzī quit ictā'scuja Dios. Masqui maklhūhua' quit xa'ictahui'la nac cā'lījicua' ē hua'chi xa'icnīmā'ltza', chuhua'j icuī'lhcus. Masqui quimputzastālani'can, jā quimaknīcan. ¹⁰ Masqui quina'kspulanī't tū quimakalīpuhuan, pō'ktu quilhtamacuj lipāxuhua' icuī'lh. Masqui pobre quit, iccāmaxquī' ā'makapitzīn tū ā'chulā' xatapalaxla' ē jā tumīn. Masqui jā tū icka'lhī nac cā'quilhtamacuj, Dios quimaxquī' chuntza' chī icmaclacasqui'n.

¹¹ Quit lacatejtin iccātā'chihuīna'nān hui'xina'n xalanī'n nac Corinto. Quit iccāpāxquī'yān hui'xina'n. ¹² Masqui hui'xina'n jā quilāpāxquī'yāuj, quit iccāpāxquī'yān. ¹³ Iccātā'chihuīna'nān hui'xina'n hua'chi quilacstīn. Iccāsqui'ni'yān caquilāpāxquī'uj chī quit iccāpāxquī'yān hui'xina'n.

Quina'n hua'chi ixtemplo Dios

14 Jā a'ktin cacātā'latit tī jā ta'a'ka'ī'. Xtum talatā'kchoko tī ta'a'ka'ī' ē xtum talatā'kchoko tī jā ta'a'ka'ī'. Jāla a'ktin cātā'lacan. Taxkaket xtum ē cā'tzi'sni' nā xtum. Tū tze xtum ē nā tū jā tze nā xtum. 15 Cristo jā tlahua tū tlahua skāhuī'ni'. Nā huan tī ta'a'ka'ī' Cristo, xlaça'n jā talacapāstaca hua'chi tī jā ta'a'ka'ī'. 16 Jā tze laktaquilhpūtacan ídolos na ixtemplo Dios. Quina'n hua'chi ixtemplo Dios xalakahuan. Dios huanī't: Quit na'ictahuí'la na ixpu'nanca'n tī ta'a'ka'ī'.

Na'iccātā'latā'kchoko xlaça'n. Xlaça'n quintachi'xcuhuī't natahuan.

17 Ū'tza' līhuan Dios: Catapānūni'tit tī tatlahua tū jā tze. Jā catlahua'tit tū tatlahua xlaça'n. Jā caxa'ma'tit tū jā tze.

Chuntza' quila' nalītaxtuyā'tit hui'xina'n.

18 Quit hua'chi minTāta'ca'n na'ícuan. Hui'xina'n nalītaxtuyā'tit hua'chi quinka'hua'chan ē quintzu'ma'jan. Chuntza' huanli Dios tī māpa'ksīni'n.

7

1 Tā'timīn, chuntza' huanī't Dios. Ū'tza' nalīmakxtekkō'yāuj ixlīpō'ktu tū jā tze talanān. Nalīhui'līyāuj nalayāuj xatze ixpālacata nalakachi'xcuhuī'yāuj Dios.

Talakpalīh ixtalacapāstacni'ca'n xalanī'n nac Corinto

2 Iccāsqui'ni'yān hui'xina'n naquilāpāxquī'yāuj. Nūn chā'tin ictlahuani'nī't tū jā tze. Nūn chā'tin icmāxtuyāhuanī't. Nūn chā'tin íca'kskāhuī'maktīnī't catūhuālh. 3 A'cxni' icuan huā'mā', jā icuan

hui'xina'n quilātlahuani'nī'ta'uj tū jā tze. Iccāhuaninī'ta'tza' iccāpāxquī'yān hui'xina'n. Na'iccāpāxquī'yān ictika'lhīcus quilatamat ē hasta a'cxni' na'icnī. ⁴ Chuhua'j quit icca'tzī hui'xina'n natlahua'yā'tit chuntza' chī iccāhuaninī'ta'n. Chuntza' iccāhuani ā'makapitzīn chī hui'xina'n tzej latlā'hua'nā'tit. Icca'tzī hui'xina'n tzej latlā'hua'nā'tit. Ū'tza' quit jā iclītamakchuyīnīt. Icpāxuhua masqui icpātīni'mā'lh.

⁵ A'cxni' icchilh huā'tzā' nac Macedonia ictamakchuyīlh. Lhūhua' tū quina'kspulalh. Quintatā'lātlahualh. Xa'iclītamakchuyī. Jā xa'icca'tzī palh natataspi'tpala tī ixta'a'ka'īmā'nalhcus.

⁶ Dios cāmāko'xamāka'tlī' tī tatamakchuyīnīt. Dios makachilh Tito. Ū'tza' iclītako'xamāka'tlī'lh.

⁷ A'chulā' ictako'xamāka'tlī'lh a'cxni' icca'tzīlh chī hui'xina'n ixmāko'xamāka'tlī'nī'ta'ntit Tito. Xla' quihuanilh chī hui'xina'n quilālaktzī'ncu'tunāuj ē chī līlīpuhuantit ixpālacata ca'tzīt it ixquilāmakalīpuhuanī'ta'uj. Quihuanilh chī hui'xina'n quilālacapāstacāuj. Ū'tza' ā'chulā' iclīpāxualh.

⁸ Masqui huā'mā' carta tū iccātzo'kni'n hui'xina'n cāmālakaputzīn, quit icpuhuan tze chī iccātzo'knuni'nī'ta'n. Ā'līstān icpuhuanli jā xa'ictzo'kli tzamā' carta. Jātza' icpuhuan chuntza'. Chuhua'j tasu'yu jā makās līpuhuantit.

⁹ Chuhua'j icpāxuhua. Jā ixpālacata hui'xina'n līlīpuhuantit. Hui'xina'n līlīpuhuantit ixpālacata mincuentaca'n. Chuntza' makxtektit tū jā tze. Ū'tza' iclīpāxuhua. Dios cālīmālakaputzīn mincuentaca'n. Chuntza' lītasu'yu jā iccātlahuani'n tū jā tze a'cxni' iccātzo'kni'n carta. ¹⁰ Palh Dios

mālacpuhuanī chā'tin chi'xcu' jā tze chī latlā'huan, ē palh huā'mā' chi'xcu' nalīpuhuan ē nalakpālī ixtalacapāstacni', chuntza' Dios namakapūtāxtū. Ā'līstān huā'mā' chi'xcu' jā catipuhualh palh jā tze chī a'kapūtāxtulh. Palh chā'tin chi'xcu' līpuhuan ē palh jā kexmatni'cu'tun Dios, tzamā' chi'xcu' jā cati'a'kapūtāxtulh. ¹¹ Hui'xina'n jā chuntza'. A'cxni' Dios cāmālakaputzīn, palaj tlahua'tit tū ixtalacasqui'nīn. Squi'ntit tamātza'nkēna'ni'. Ca'tzītit tū ixtlahua'nī'ta'ntit huā'mā' tū jā tze. Ixjicua'ni'yā'tit Dios. Quilālacapāstacui quit. Tlahua'cu'tuntit tū na'iclīpāxuhua quit. Makapātīnīntit tī ixtlahuanī't tū jā tze. Chuntza' lītasu'yu puhua'ntit jā tze tū ixtlahua tzamā' chi'xcu'. ¹² Quit ictzo'kli tzamā' carta, ē jā xmān ixpālacata tī tlahualh tū jā tze, ē jā xmān ixpālacata tī tlahuani'ca tū jā tze. Quit ictzo'kli tzamā' carta ixpālacata icmāsu'yucu'tunli na ixlacatīn Dios chī iccāmaktakalhcū'tunān hui'xina'n. ¹³ Ū'tza' quilīmāko'xamāka'tlī'ca.

Tito ixlīpāxuhua mimpālacataca'n. Ū'tza' nā iclīpāxuhua. ¹⁴ A'cxni' jāna'j ixcālaka'nāchā'n Tito, icuanilh hui'xina'n naquilākexmatni'yāuj. Chuhua'j jā iclīmāxana'n. Ixlīcāna' chī icuanilh Tito. Ixlīpō'ktu tū iccāhuaninī'ta'n hui'xina'n, pō'ktu ixlīcāna'. Nā chuhua'j tasu'yu ixlīcāna' tū icuanilh Tito. ¹⁵ Chuhua'j Tito ā'chulā' cāpāxquī'yān hui'xina'n ē cālacapāstacān chī hui'xina'n lakachi'xcu'huī'tit ē kexpa'tni'tit tū cāhuanin. ¹⁶ Chuntza' tasu'yu hui'xina'n tlahua'yā'tit tū tze, chuntza' chī icpuhuanli. Ū'tza' iclīpāxuhua.

8

Chī māstā'ca xatze tapuhuāt

1 Tā'timīn, quit iclacasqui'n hui'xina'n naca'tziyā'tit chī Dios cāsicua'lanātlahualh tī ta'a'ka'ī' xalanī'n nac Macedonia. 2 Masqui xlaca'n ixtapātīni'mā'nalh, ixtapāxuhua. Chuntza', masqui pobres ixtahuanī't xlaca'n tamāstā'lh lhūhua' chī ixtapuhuatca'n. 3 Quit iclīchihuīna'n jā lakca'tzan huan tū tamāstā'lh. Tahui'līlh ā'chulā huan tū ixlīmāstā'ca'n. 4 Quincātasqui'ni'n xa'icmaktīni'uj tumīn ē xa'iccālē'ni'uj tā'timīn xalanī'n nac Jerusalén tī ixcāmaktāyacu'tun. 5 Xlaca'n ā'chulā' tatlahualh ē jā tū xa'icpuhuan quit. Xapūla tahuanilh Dios chī ixtatapa'ksīni' ē ixtatlahuacu'tun ixtalacasqui'nīn Dios. Nā ixtatlahuacu'tun tū iccāhuanilh chī lacasqui'n Dios. 6 Chuntza' icsqui'ni'lh Tito ixcālaka'ncha'n hui'xina'n ē ixcāmaktāyan namākēstokkō'yā'tit tumīn tū namāstā'yā'tit. Ū'tza' tī cāmāca'tzīnīn hui'xina'n namāstā'yā'tit. 7 Hui'xina'n pō'ktu tzej tlahua'yā'tit. Tzej a'ka'ī'yā'tit. Tzej lakapasā'tit ixtachihuīn Dios ē tzej māsu'yu'yā'tit. Tlahua'cu'tunā'tit ixtalacasqui'nīn Dios. Quilāpāxquī'yāuj. Chuhua'j ixlacasqui'nca hui'xina'n namāstā'yā'tit nacāmaktāya'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn.

8 Huā'mā' tū iccāhuanincus jā a'ktin līmāpa'ksīn. Xmān iccāhuanimā'n chī ā'makapitzīn tamāstā'mā'nalh. Quit iclacasqui'n hui'xina'n nacāmāxquī'yā'tit ā'makapitzīn tā'timīn. A'ntza' nalītasu'yu chī hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit quintā'timīnca'n. 9 Hui'xina'n

ca'tziyā'tit chī quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo pāxquī'nin. Xla' masqui ixlipō'ktu tū a'nan nac cā'quilhtamacuj pō'ktu ixla', xla' xcamanīn hualh ixpālacata quincāpāxquī'yān. Chuntza' quina'n quincālīricujui'līnī'ta'n tū ixtasicua'lanātlahuan.

¹⁰ Na'iccāhuaniyān tū icpuhuan quit: Cā'tatza' hui'xina'n ixmāstā'cu'tunā'tit tumīn. Xapūla tzucutit māstā'yā'tit. Xmān tzucutit mākēstokā'tit. Quit icpuhuan xatze nahuan palh hui'xina'n namāstā'kō'yā'tit. ¹¹ Xapūla timāstā'cu'tuntit tumīn. Chuhua'j camākentaxtūtīt chuntza' chī tzē namāstā'yā'tit chā'tunu' hui'xina'n. ¹² Līpāxuhua Dios palh chā'tin ixtapāxuān līmāstā' chuntza' chī tzē namāstā' chā'tin. Dios, xla' jā quincāsqui'ni'yān palh jā tū ka'lhīyāuj.

¹³ Jā iccāhuanimā'n hui'xina'n namāstā'yā'tit ixlipō'ktu tū ka'lhī'yā'tit a'cxni' nacāmaxquī'yā'tit tī jā tū taka'lhī. ¹⁴ Tū icuan ū'tza' huā'mā': lacxtim cataka'lhīlh ixlipō'ktuca'n tā'timīn. Chuhua'j hui'xina'n nacāmaxquī'yā'tit tī jā tū taka'lhī. Palh namin a'ktin quilhtamacuj a'cxni' hui'xina'n jā catika'lhī'tit nūn tū, xlaca'n nacātamaktāyayān hui'xina'n. Chuntza' tze nahuan. ¹⁵ Tatzo'kni' na ixtachihuīn Dios: Tī lhūhua' mākēstokli, jā quītāxtūni'llh. Tī macsti'na'j mākēstokli, jā sputni'llh.

Tito ē tī tatā'a'lh

¹⁶ Icmāxquī' tapāxcatca'tzīn Dios ixpālacata Tito lacasquī'n hui'xina'n tzej nalatā'kchokoyā'tit chuntza' chī quit iclacasquī'n. ¹⁷ Tito ixlīmān puhuanli nacālaka'nāchā'n hui'xina'n. A'cxni' icuanilh ca'a'ncha', xla' ixcālaka'ncu'tunāchā'n.

18 Quit ictā'macā'mā'lh Tito chā'tin quintā'tinca'n tī talakapaskō' ixlīpō'ktuca'n tī ta'a'ka'ī'. Lhūhua' talīchihuīna'n chī tzej māsū'yu xatze tachihuīn ixla' Jesucristo. 19 Nā huā'mā' quintā'tinca'n, talacsacli ā'makapitzīn tā'timīn xalanī'n ā'lacatunu' nac templo ā'tzā'. Xlaca'n talacasqui'n Tito naquintā'a'n a'cxni' quit na'iccālē'ni' tumīn tī jā tū taka'lhī tumīn nac Jerusalén. Huā'mā' tumīn, nalīlakachi'xcuhuī'can quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Nā naca'tzīcan quina'n cāmaktāyacu'tunāuj. 20 Līskalalh na'icmākēstokāuj tumīn ixpālacata jā naquincātālē'ksa'nān. Jā iclacasqui'n nahuancan jā icmākentaxtū tū quimacamaxquī'can lhūhua' tumīn. 21 A'cxni' icmākēstokāuj huā'mā' tumīn, pō'ktu tze ictlahuacu'tun na ixlaca'tīn Dios ē nā ixlaca'tīnca'n tachi'xcuhuī't.

22 Na'iccālakmacā'nāchā'n hui'xina'n tzamā' chi'xcuhuī'n. Nā na'iccātā'macā'n ā'chā'tin quintā'tinca'n. Xla' mākentaxtūkō' ixlīpō'ktu tū macamaxquī'can. Maklhūhua' iclaktzī'nī't mākentaxtū. Chuhua'j ā'chulā' mākentaxtūcu'tun tū macamaxquī'canī't, ixpālacata xla' ca'tzī hui'xina'n namākentaxtūyā'tit tū ixlacasqui'nca. 23 Tito quintā'scuja. Tito ē quit iccāmaktāyanī'ta'n hui'xina'n. Tā'timīn tī natatā'a'n Tito, xlaca'n tamacā'nī't tī ta'a'ka'ī' xalanī'n huā'tzā'. Xlaca'n tzej talatlā'huan, ē ū'tza' līlakachi'xcuhuī'can Cristo. 24 A'cxni' natachā'nācha' Tito ē tā'timīn, cacālakachi'xcuhuī'tit. Ā'makapitzīn tā'timīn natalaktzī'n chī hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit. Chuntza' naca'tzīcan ixlīcāna' chī icuanī't hui'xina'n cāpāxquī'yā'tit tā'timīn.

9

Cāhuanica chī natamākēstoka tumīn

¹ Jā ixlacasqui'nca quit na'iccāhuaniyān namākēstokā'tit tumīn tū nacālīmaktāya'yā'tit tā'timīn. ² Quit tzej icca'tzī hui'xina'n cāmaktāyacu'tunā'tit. Quit iccāhuaninī't xalanī'n nac Macedonia chī tlahua'yā'tit tū tze. Iccāhuaninī't chī hui'xina'n xalanī'n nac Acaya ixmāstā'cu'tunā'tit cā'tatza'. A'cxni' taca'tzīlh huā'mā', nā tamāstā'cu'tunli xalanī'n nac Macedonia. ³ Iccāhuaninī't xlaca'n chī hui'xina'n māstā'cu'tunā'tit tumīn. Chuntza' jā tze palh hui'xina'n jā namākentaxtūyā'tit. Ū'tza' iccālīlakmacā'nchan tā'timīn. Chuntza' hui'xina'n namāstā'yā'tit tumīn chuntza' chī iccāhuaninī't. ⁴ Palh hui'xina'n jā tlahua'yā'tit ē palh ā'makapitzīn xalanī'n nac Macedonia naquintatā'a'n a'ntza', ē palh hui'xina'n jāna'j mākēstokā'tit tumīn, quit na'ictamāxanī' ixpālacata iccāhuaninī't chī hui'xina'n namāstā'yā'tit tumīn. Nā hui'xina'n namāxana'nā'tit. ⁵ Ū'tza' iclīpuhualh ixlacasqui'nca na'iccāhuani tā'timīn naquintapūlani'. Chuntza' xlaca'n natamaktīni'n tumīn tū hui'xina'n hua'nā'tit namāstā'yā'tit. Chuntza' natasu'yu hui'xina'n māstā'yā'tit chī mintalacapāstacni'ca'n. Jā catitapuhuanli palh quit iccāsāmāmāstā'nīn tumīn.

⁶ Ca'tzīyāuj tī macsti'na'j natacha'n, xlaca'n nā macsti'na'j natamakala. Tī lhūhua' natacha'n, xlaca'n lhūhua' natamakala. Nā chuntza' quina'n a'cxni' māstā'yāuj. ⁷ Chā'tunu' hui'xina'n camāstā'tit chuntza' chī puhua'nā'tit tzē namāstā'yā'tit. Jā lakca'tzana'j camāstā'tit. Jā

catasu'yulh palh cātasāmāmāstā'nīyān. Dios cāpāxquī' tī tamāstā' cā'tapāxuān. ⁸ Dios tzē nacāmaxquī'yān lhūhua'. Hui'xina'n, masqui cāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn, hui'xina'n naka'lhī'yā'tit tū namaclacasqui'nā'tit. ⁹ Tatzō'kni' na ixtachihuīn Dios ixpālacata chā'tin tī tze ya chi'xcu':

Xla' lhūhua' cāmaxquī' lacxcamanīnī'n.

Chuntza' pō'ktu quilhtamacuj tzē nacāmaxquī'.

¹⁰ Nā quina'n, Dios quincāmaxquī'yān tū nacha'nāuj, ixpālacata ū'tza' Dios tī makastaca. Chuntza' nalīka'lhīyāuj tū nahua'yāuj ē nā tū nacha'mpalayāuj. Hui'xina'n palh nacāmaxquī'yā'tit ā'makapitzīn tī jā tū taka'lhī, Dios nacāmaxquī'yān tū maclacasqui'nā'tit hui'xina'n.

¹¹ Chuntza' Dios nacāsicua'lanātlahuayān hui'xina'n, ē chuntza' tzē namāstā'yā'tit lhūhua'. Chuntza' natamaxquī' tapāxcatca'tzīn Dios xlaca'n tī natamaktīni'n mintumīnca'n tū na'iccālē'ni'.

¹² Chuntza' ixpālacata tumīn tū hui'xina'n namāstā'yā'tit, hui'xina'n nacāmaktāya'yā'tit ixtachi'xcuhūit' Dios tī jā tū taka'lhī. Nā xlaca'n natamaxquī' tapāxcatca'tzīn Dios ixpālacata tū māstā'nī'ta'ntit hui'xina'n. ¹³ A'cxni' nalaktzī'ncan chī hui'xina'n māstā'yā'tit, lhūhua' natamakapāxui' Dios. Natamakapāxui' Dios a'cxni' natalaktzī'n chī hui'xina'n ixlīcāna' a'ka'ī'yā'tit xatze tachihuīn ixla' Cristo, ē natalaktzī'n chī hui'xina'n cāmaktāya'yā'tit xlaca'n ē nā ā'makapitzīn huampala. ¹⁴ Chuntza' xlaca'n nacātalī'orarlīyān ē nacātalacapāstacān hui'xina'n ixpālacata Dios cāsicua'lanātlahuani'ta'n ē chuntza' hui'xina'n tzē māstā'yā'tit tumīn.

15 Namaxquī'yāuj tapāxcatca'tzīn Dios ixpālacata xla' quincālakmacaminī'ta'n ī'Ska'ta'. Ū'tza' hua'chi a'ktin talakalhu'mān tū xatapalaxla'. Jāla huanāuj chī huanī't ixtapalh.

10

Pablo apóstol ixuanī't ē ū'tza' ixlīka'lhī līmāpa'ksīn

1 Quit, Pablo, iccāhuanicu'tunān catūhuālh. Ā'makapitzīn tahuan quit xalacatzucu icchihuīna'n na milacatīnca'n. Nā tahuan quit iccālacaquilhnīyān a'cxni' iccāto'knuni'yān. Chuntza' chī Cristo lakalhu'manīni'n, nā chuntza' quit xalacatzucu iccātā'chihuīna'ncu'tunān. 2 Iccāhuanicu'tunān tzej calatā'kchokotit. Palh jā latā'kchokoyā'tit līlacatejtin, quit na'iccālacaquilhnīyān a'cxni' na'iccālaka'nāchā'n. Palh hui'lh chā'tin chī hui'xina'n tī huan quit iclatlā'huan hua'chi catīhuālh chi'xcu' ē quit ictlahua xmān tū quit iclacasqui'n, quit na'iclacaquilhnī xla'. 3 Masqui quina'n hui'lāna'uj nac cā'quilhtamacuj, xtum guerra tū tlahuayāuj. Jā hua'chi guerra tū tatlahua xalanī'n nac cā'quilhtamacuj. 4 Xlaca'n talē'n tū natalīmaknī ixtā'lāquiclhaktzi'ca'n. Quina'n jā tū lē'nāuj tū nalīmaknīyāuj. Xmān ixlīmāpa'ksīn Dios tzē nacālīskāhuī'yāuj ixlīmāpa'ksīn ixtā'lāquiclhaktzi' Dios. 5 Ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cālīskāhuī'yāuj ixtalacapāstacni'ca'n tī tatā'lātlahua Dios. Nā ixlīmāpa'ksīn Dios tzē nalīskāhuī'yāuj ixlīpō'ktu talacapāstacni' tū cāmāmakchuyī tī ta'a'ka'ī'ni'cu'tun Dios. Ixlīmāpa'ksīn Dios tzē cālākpālīni' ixtalacapāstacni'ca'n tachi'xcu'huī't ē chuntza' natakexmatni' Cristo. 6 A'cxni'

hui'xina'n tzej nakexpa'tni'yā'tit Dios, quit na'iccāmakapātīnīn tī jā takexmatni'cu'tun.

7 Hui'xina'n lacapāstacā'tit xmān tū tasu'yu. Na mimpu'nanca'n tahuilāna'lh tī quintatā'lātlahua ē tahuan xlaca'n tatā'scuja Cristo. Cataca'tzīlh xlaca'n nā quit ictā'scuja Cristo. 8 Māpa'ksīni' Jesucristo quimaxquī'nī't līmāpa'ksīn. Jā icmāxana'n iclīchihuīna'n huā'mā' līmāpa'ksīn. Quimaxquī'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn. Ū'tza' tzē na'iccālīmaktāyayān hui'xina'n chī a'ka'ī'yā'tit. Jā quimaxquī'nī't līmāpa'ksīn na'iclaclahua chī a'ka'ī'yā'tit. 9 Chuntza' icuan, ixpālacata jā iclacasquī'n najicua'nā'tit chī iccātzo'knuni'yān. 10 Ā'makapitzīn na

mimpu'nanca'n quintalīchihuīna'n ē tahuan: "A'cxni' xla' quincāmacamini'yān a'ktin carta, palha' chihuīna'n chī ixka'lhī līmāpa'ksīn. A'cxni' quincātā'hui'lān xalacatzucu chihuīna'n. Jāla tzej a'kchihuīna'n." Chuntza' tahuan. 11 Tī chuntza' tachihuīna'n, cataca'tzīlh huā'mā': chuntza' chī iccātzo'knuni'yān nac a'ktin carta, chuntza' na'iccātā'chihuīna'nān a'cxni' na'iccālaka'nāchā'n.

12 Quit jāla icticātā'lāmālakchā'nīlh xlaca'n tī tapuhuan xalactze. Quit jā chuntza' chī tapuhuan xlaca'n xalactze ixpālacata talāmālakchā'nī. Jā taca'tzī. 13 Quit jā iclītaka'lhī a'cxni' iclīchihuīna'n tū ictlahuanī't. Icsujnī't xmān jā Dios quimāsu'yuni'nī't na'icscuja. Dios quimāca'tzīnīlh na'icscuja nā nac Corinto jā mincā'lacchicni'ca'n. 14 Quit xapūla iccāmāca'tzīnīn xatze tachihuīn ixla' Cristo. A'cxni' xa'iccāmāsu'yuni'yān hui'xina'n hua'chi xa'icscujmā'lh nac līlē'k tū Dios quimāsu'yuni'lh. Jā līhua'ca'lh icscujli nac

lilē'k a'cxni' iccālaka'nchan. ¹⁵ Jā iclītaka'lhī ixtascujūtca'n ā'makapitzīn masqui tū quit jā ictlahualh. Quit iclacasqui'n hui'xina'n ā'chulā' na'a'ka'ī'yā'tit. Chuntza' ā'chulā' tzē na'icscuja, chuntza' chī quimāsu'yuni'llh Dios tū na'ictlahua. ¹⁶ Chuntza' tzē na'iccāmāsu'yuni' xatze tachihuīn ixla' Jesucristo tī tahui'lāna'ncha' ā'chulā' makat. Quit icmāsu'yucu'tun xatze tachihuīn jā jāna'j tī māsuyunī't. Chuntza' jā ictilītaka'lhīlh tascujūt tū tlahuanī't ā'chā'tin ē palh jā quit ictlahuanī't.

¹⁷ Jā tze palh chā'tin nalītaka'lhī. Xatze palh namāka'tlī' Dios. ¹⁸ Palh chā'tin nahuan xla' tze tū tlahua, huā'mā' jā tū ixtapalh. Xmān Dios nahuan palh tze tū tlahuanī't chā'tin chi'xcu'.

11

Pablo cālīchihuīna'ni tī xmān ixta'a'kskāhuī'nin

¹ Quit iclacasqui'n hui'xina'n nakexpa'tā'tit līlacatzucu līhuan iccāhuaniyān tū ictlahuanī't. Caquilālīpātīuj līlacatzucu, masqui hua'chi chā'tin lhkēnti tī ixa'cstu līchihuīna'ncan. ² Dios lacasqui'n hui'xina'n jā catitaxtumlīni'tit Cristo. Nā quit ū'tza' iclacasqui'n. Quit iccāmaktāyan natapa'ksīni'yā'tit Cristo. Chuntza' quit hua'chi catīhuālh tī squi'n chā'tin tzu'ma'jāt. Chuhua'j hua'chi chā'tin tzu'ma'jāt tī pāxqui' ī'squi'nīni', nā chuntza' ixlacasqui'nca hui'xina'n napāxqui'yā'tit xmān Cristo. ³ Quit icjicua'n hui'xina'n nacāta'a'kskāhuī'yān, chuntza' chī Eva a'kskāhuī'ca. Skāhuī'ni' lītaxtulh lūhua' ē a'kskāhuī'lh Eva. Skāhuī'ni' ca'tzī chī na'a'kskāhuī'nin. Palhāsā' nacā'a'kskāhuī'yān nā hui'xina'n, ē ū'tza' nalītalakaspi'tni'yā'tit Cristo. ⁴ Icjicua'ni' huā'mā'

ixpālacata hui'xina'n kexpa'tā'tit tī cātalakminān ē catamāsu'yuni'yān ā'xtum ē jā chī tū iccāmāsu'yuni'n quit tū ixla' Jesús. Xtum tū talīmāsu'yu chī Espiritu Santo. Jā ū'tza' tū iccāmāsu'yuni'n. Xtum tū talīmāsu'yu chī lī'a'kapūtaxtucan. Jā chuntza' chī quit iccāmāsu'yuni'n. ⁵Tzamā' chi'xcuhuī'n tahuan xlaca'n apóstoles. Xlaca'n jā quintalacatzā'la. ⁶Palhāsā' jā tzēhuanī't chī quit ica'kchihuīna'n. Quit tzej icca'tzī. Ixlipō'ktu iccāmāsu'yuni'nī'ta'n.

⁷ Quit jā iccāmātā'jīn hui'xina'n a'cxni' iccāmāsu'yuni'n xatze tachihuīn ixla' Dios. Quit palha' xa'iclisucjmā'lh quimacan līhuan xa'iccālīmāsu'yuni'yān ixtachihuīn Dios. ¿Ē jā tze tū ictlahualh? ⁸ Līhuana quit xa'icscuja na mimpu'na'itātca'n, ixquintamacamini' tumīn tā'timīn xalanī'n ā'lacatunu' cā'lacchicni'. Quit iccāmaktīlh ixtumīnca'n na'iccālīmaktāyayān hui'xina'n. ⁹ Līhuana xa'iccātā'hui'lan quit jā xa'iccāsqui'ni'yān tumīn a'cxni' xa'icmaclacasqui'n tamaktāy. Tā'timīn xalanī'n nac Macedonia ixquintalīmini' tū xa'icmaclacasqui'n. Chuntza' jā tū iccāmāmakasputūnī'ta'n hui'xina'n. Ē jā maktin icticāsqui'ni'n tū na'icua'. ¹⁰ Jā icticāsqui'ni'lh nūn tā'timīn xalanī'n nac Acaya. Quit ictapa'ksīni' Cristo, ē ū'tza' iclīhuan tū ixlīcana'. ¹¹ Palhāsā' ā'makapitzīn tapuhuan quit jā iccāpāxqui'yān hui'xina'n ixpālacata jā iccāmaktīcu'tunān mintumīnca'n. Huā'mā' jā ixlīcāna'. Dios ca'tzī iccāpāxqui'yān hui'xina'n.

¹² Jā iccāsqui'ni'nī'ta'n tumīn tū na'iclihuā'yan. Jā ictisqui'nli nūn maktin. Chuntza' xlaca'n tī tasqui'n tumīn jāla catitahualh palh tascuja

chī quit. ¹³ Tahuan xlaca'n apóstoles. Jā ixlicāna'. Xmān ta'a'kskāhuī'nin a'cxni' tamāsu'yu. Talacasqui'n nacālaktzī'ncan hua'chi apóstoles tī tatā'scuja Cristo. ¹⁴ Jā tipuhuanā'tit palh jā chuntza' catilalh. Skāhuī'ni' tzē talakpalī ē tzē lītaxtu hua'chi chā'tin ángel xala' nac a'kapūn. ¹⁵ Nā tzē natatalakpalī tī tatā'scuja skāhuī'ni'. Hua'chi tze tū tatlahuamā'nalh masqui tū jā tze. Xlaca'n nataxokoni' Dios tū tatlahuani't.

Chī pātīni'lh Pablo

¹⁶ Quit iccāhuanipalayān hui'xina'n: Jā capuhua'ntit hui'xina'n palh quit chā'tin lhkēnti ixpālacata quina'cstu quilīchihuīna'mā'ca. Masqui capuhuanca palh quit chā'tin lhkēnti, caquilākexmatni'uj ē caquilāmakxtekui na'icchihuīna'n. ¹⁷ Ca'tziyāuj tī ka'tla' makca'tzī, xla' chihuīna'n hua'chi chā'tin lhkēnti, ē jā hua'chi chā'tin tī tapa'ksīni' Cristo. Tū na'icuan quit, hua'chi quit xaka'tla' icmakca'tzī. ¹⁸ Lhūhua' talītaka'lhī cātamāsu'yuni'cu'tunān hui'xina'n. Nā quit na'iclitaka'lhī tū ictlahua quit. ¹⁹ Hui'xina'n masqui puhua'nā'tit palh ca'tziyā'tit, cālīpātīyā'tit tzamā' chi'xcuīn tī hua'chi chā'tin lhkēnti. ²⁰ Hui'xina'n cālīpātīyā'tit masqui xlaca'n cātamāpa'ksīcu'tunān hui'xina'n. Xlaca'n cātamaktīyān ixlīpō'ktu tū ka'lhī'yā'tit. Xlaca'n cātamākexmatīyān. Xlaca'n cātalakmaka'nān hui'xina'n. Cātalacala'sān. Ē hui'xina'n cālīpātīyā'tit. ²¹ Quit jā chuntza' iccātlahuani'nī'ta'n hui'xina'n. Palh tze cahuālh tlahuacan tzamā', quit xa'icmāxana'lh, ixpālacata jā ictlahualh chuntza'.

Xlaca'n talīchihuīna'n tū tatlahuanī't. Chuhua'j quit na'iclichihuīna'n tū ictlahuanī't quit, masqui natasu'yu palh ka'tla' icmakca'tzī ē hua'chi chā'tin lhkēnti. ²² Xlaca'n ka'tla' tamakca'tzī ē tahuan xlaca'n hebreos. Nā quit hebreo. Tahuan xlaca'n israelitas. Nā quit israelita. Tahuan Abraham ixpapca'n. Nā Abraham nā quimpap. ²³ Tahuan tatā'scuja Cristo. Quit ā'chulā' ictā'scuja Cristo. Chuntza' chī icchihuīna'mā'lh hua'chi chā'tin lhkēnti. Xlaca'n jā tascujnī't chī quit. Jā tapātīni'nī't chī quit. Quintucscanī't. Nā xa'ictachī'n. Maklhūhua' quintimaknīcu'tunca. Xlaca'n jā tapātīni'nī't chuntza'. ²⁴ Quintā'israelitas quintamaksno'kli pu'xamacājna'jāstza'. Chuntza' quintatlahuanī'nī't makquitzis. ²⁵ Maktu'tun tanūni'ca quinkēni'ccan. Maktin quincucta'laca. Maktu'tun tā'cnūlh barco tū xa'icpū'a'mā'lh. A'ktin quilhtamacuj ē a'ktin tzi'sni' xa'ictojōmā'lh nac xcān a'cxni' tā'cnūlh barco. ²⁶ Calhāxcuahuālh iclatā'kchokonī't na'icmāsu'yu ixtachihuīn Dios. Nā ictahui'lanī't jā cā'lījicua'. Nā maklhūhua' ictacutnī't nac ka'tla' xcān. Nā ica'nī't jā ixtalatlā'huan ka'lhāna'nī'n. Quintitamaknīcu'tunli quintā'israelitas ē nā tī jā israelitas. Xa'iclatlā'huan nac cā'lījicua' nac cā'lacchicni' ē nac cā'qui'huī'n ē nac mar. Ixquintamaknīcu'tun tī ixtahuan xlaca'n nā tā'timīn. ²⁷ Ictlakua'nī't ē palha' icscujnī't. Maklhūhua' iclakachu'huā'htatanī't. Ē nā ictzi'ncsnīnī't ē nā ickelhpūtīnī't maklhūhua'. Icpātīni'nī't nac cā'lonkni'. Makatunu' jā xa'icka'lhī quilu'xu'.

²⁸ Jā xmān huā'mā'. Pō'ktu quilhtamacuj ictamakchuyīnī't ē quinca'tzani'nī't na quili'stacna'

ixpālacataca'n tī ta'a'ka'ī'. ²⁹ Palh catīhuālh jāla tzej latā'kchoko na ixtej Dios, quit iclakalhu'man. Palh catīhuālh tamakahuasa, quit iclīsītzi' chī māmakahuasīca. ³⁰ Palh ixlacasqui'nca quit naquilīchihuīna'ncan quina'cstu, quit iclīchihuīna'ncu'tun tū namāsu'yu quit jāla tū ictlahua quina'cstu. ³¹ Dios ca'tzī ixlīcāna' tū icuan. Xla' ū'tza' ixTāta' quiMāpa'ksīni'ca'n Jesucristo. Calakachi'xcuui'ca pō'ktu quilhtamacuj. ³² A'cxni' quit xa'icui'lh nac Damasco, a'ntza' ixmāpa'ksīni'n chā'tin gobernador tī ixui'līnī't rey Aretas. Huā'mā' gobernador cāyāhualh maktaka'lhna'nī'n jā lactaxtucan nac cā'lacchicni'. Ixquintachī'lē'ncu'tun. ³³ Quilacmāxtuca a'ktin nac lhu'cu' tū ixui'lh nac talhta'm tū ixlīsti'li'canī't cā'lacchicni'. Quimpūmāyujūca a'ktin xaka'tla' a'kscahui'. Chuntza' iclītzā'lal ē iclī'a'kapūtaxtulh.

12

Chī lakachuyalh Pablo

¹ Jā tze palh na'icuan ka'tla' quit. Xmān na'iccāhuaniyān tū quimāsu'yuni'lh Māpa'ksīni' Jesucristo ē tū iclaktzī'lh a'cxni' iclakachuyalh. ² Ka'lhītza' a'kcāujtā'ti' cā'ta ē xa'ica'ka'ī'nī'ttza' Cristo, a'cxni' quit quilē'nca nac a'kapūn jā hui'lacha' Cristo. Jā icca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh jā lē'nca. Xmān Dios ca'tzī. ³ Dios ca'tzī palh lē'nca quimacni' o palh xmān lē'nca quilīstacna'. Quit jā icca'tzī. ⁴ Quilē'nca nac a'kapūn. A'ntza' ickexmatli tachihuīn tū jāla icuan ixpālacata Dios jā quimakxteka na'icuanī nūn chā'tin. ⁵ Dios quintlahuani'lh huā'mā', ē ū'tza' quit iclīmāka'tlī'.

Quit jā ka'tla' iclīmakca'tzī tū quina'kspulalh. Xmān na'iccāhuaniyān tū māsuyū quit jāla tū ictlahua quina'cstu. ⁶ Palh quit ixquilīchihuīna'nca tzej tū ictlahuanī't, jā xa'icchihuīna'nli hua'chi chā'tin lhkēnti, ixpālacata quit xmān iclīchihuīna'n tū ixlīcāna'. Jā quintilīchihuīna'nca quit ixpālacata jā iclacasqui'n ā'makapitzīn natapuhuan quit xaka'tla'. Quit iclacasqui'n nataca'tzī palh quit tze ixpālacata chī iclatā'kchoko ē chī icchihuīna'n.

⁷ Palhāsā' quit ka'tla' xa'iclīmakca'tzīlh chī iclakachuyanī't. Ū'tza' Dios quilīmaxquī'lh a'ktin taca'tzana'juā't. Huā'mā' taca'tzana'juā't hua'chi a'ktin lhtucu' tū skāhuī'ni', Satanás, yāhualh na quimacni'. Dios quimaxquī'lh huā'mā' taca'tzana'juā't ixpālacata jā lacasqui'nli quit ka'tla' na'icmakca'tzī. ⁸ Maktu'tun icsqui'ni'lh Māpa'ksīni' Jesucristo ixquimāpānūni'lh huā'mā' taca'tzana'juā't. ⁹ Xla' quihuanilh: “Quit na'icmaktāyayān ē chuntza' natāyani'ya'. A'cxni' hui'x taxlajuani'ya' ē ā'cxni' tasu'yu quit icka'lhī lītli'hui'qui.” Chuntza' quihuanilh. Chuntza' tapāxuhuān na'ictāyani' a'cxni' ictaxlajuani'. Chuntza' lītasu'yu quit iclīscuja ixlītli'hui'qui Cristo. ¹⁰ Chuntza' icpāxuhua masqui ictaxlajuani' quit ē masqui quilakapalacan ē masqui quisputni' tū icmaclacasqui'n ē masqui quimputzastālani'can ē masqui quina'kspula tū jā tze. A'cxni' ictaxlajuani' quit, a'cxni' tasu'yu Cristo quimaktāyamā'lh. Ū'tza' iclīpāxuhua.

Pablo ixcāpāstaca xalanī'n nac Corinto

¹¹ Hua'chi quit chā'tin lhkēnti ixpālacata xmān quilīchihuīna'ncan quit. Xmān

mimpālacataca'n chuntza' iclīchihiuīna'n. Hui'xina'n ixquīlāmaktāyauj na ixlacatīnca'n tī tahuan xluca'n apóstoles. Tī tapuhuan xluca'n laka'tla' apóstoles, xluca'n jā quintalakatzā'la chī quit, masqui quit jā tū quintapalh. ¹² A'cxni' xa'icscuja na mimpu'nanca'n, tasu'yulh Dios ixquīlīhui'līnī't quīlī'apóstol. Quit līlacatzucu xa'icscuja. Quit xa'ictlahua lī'a'cnīn. Huā'mā' māsu'yulh Dios ixquīlīhui'līnī't quīlī'apóstol. ¹³ Xmān a'ktin tū jā ictlahualh na mimpu'nanca'n tū ictlahualh na ixpu'nanca'n ā'makapitzīn tī ta'a'ka'ī'. Ū'tza' huā'mā': Jā iccāsqui'ni'n hui'xina'n tū na'iclīhuā'yan. Palh hui'xina'n puhua'nā'tit jā tze huā'mā', caquīlāmāspūtūnu'ni'uj.

¹⁴ Chuhua'j ixlīmaktu'tun iclacapāstacni' na'iccālaka'nāchā'n. A'cxni' na'icchā'n a'ntza', hui'xina'n jā catixokotit tū na'icua'. Xmān iccāmaktāyacu'tunān hui'xina'n na'a'ka'ī'yā'tit ā'chulā'. Jā iclacasqui'n mintumīnca'n. Ca'tzīyāuj camana' jāla tamāhuī' ixtāta'ca'n. Xanatāta'na' tamāhuī' ixcamana'ca'n. Quit hua'chi mintāta'ca'n. ¹⁵ Quit tapāxuhuān na'icmālakspūtū tū icka'lhī palh chuntza' na'a'ka'ī'yā'tit ā'chulā'. Na'icscuja ē na'ictlakua'n. Masqui quit iccāpāxquī'yān, hui'xina'n jā quīlāpāxquī'yāuj.

¹⁶ Masqui jā iccāsqui'ni'nī'ta'n nūn tū, ā'makapitzīn tahuan iccā'a'kskāhuī'maktīnī'ta'n mintumīnca'n. ¹⁷ Quit jā tū iccā'a'kskāhuī'maktīn a'cxni' iccālakmacā'ncha'n tī ā'chā'tin. ¹⁸ Quit icsqui'ni'lh Tito ixcālaka'ncha'n hui'xina'n. Xla' ictā'macā'lh ā'chā'tin quintā'tinca'n. Tito jā cā'a'kskāhuī'maktīn nūn tū. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit

chī xa'iclatlā'huan quit, nā chuntza' ixlatlā'huan Tito. Quina'n a'ktin quintalacapāstacni'ca'n.

¹⁹ Palhāsā' hui'xina'n puhua'nā'tit quit ictamaktāyamā'lh na milacatīnca'n. Jā chuntza'. Quit icchihuīna'n na ixlcatīn Dios ē icchihuīna'n chuntza' chī ixtalacasqui'nīn Cristo. Quit iccāpāxquī'yān hui'xina'n. Iccāmaktāyacu'tunān tzej na'a'ka'ī'yā'tit. Ū'tza' iclītlahuakō' ixlīpō'ktu mimpālacataca'n.

²⁰ Quit iclītamakchuyī icpuhuan palhāsā' a'cxni' na'icchā'n a'ntza' na'icca'tzī hui'xina'n jā tzej latlā'hua'nā'tit. Palh jā tzej latlā'hua'nā'tit, ixlacasqui'nca na'iccālacaquilhnīyān hui'xina'n. Iclītamakchuyīnī't icpuhuan palhāsā' lāslokoyā'tit hui'xina'n, ē lālakca'tzana'ni'yā'tit ē lāsītzī'ni'yā'tit ē lāquiclhlaktzī'nā'tit ē nā lālīchihuīna'nā'tit ē lālē'ksa'nā'tit ē laka'tla' makca'tzīyā'tit ē jā a'xtim tahui'la'yā'tit. ²¹ Quit iclītamakchuyī icpuhuan palhāsā' a'cxni' na'iccālaka'nāchā'n hui'xina'n, quit na'iclīmāxana'n na ixlcatīn Dios tū tlhua'yā'tit hui'xina'n. Quit na'iccalhuan palh lhūhua' hui'xina'n tlhuanī'ta'ntit tū jā tze ē palh jā makxtekcu'tunā'tit tū jā tze ē palh ka'lhī'yā'titcus mintā'lāpāxquī'nca'n ē palh tlhua'yā'titcus tū jā tze mintalacapāstacni'ca'n.

13

Pablo cāmāxquī'lh talacapāstacni'

¹ Chuhua'j ixlīmaktu'tun na'iccālaka'nāchā'n hui'xina'n. Hui'xina'n ca'tzīyā'tit a'cxni' mālacsu'yucan chā'tin, talacasqui'n chā'tu' o kelhatu'tun testigos. ² Na'iccāhuanipalayān ā'maktin

tū iccāhuanin a'cxni' xa'iccātā'hui'lan hui'xina'n ixlīmaktu'. Masqui jā iccātā'hui'lan chuhua'j, na'iccāhuanipalayān hui'xina'n tī tlahuanī'ta'ntit tū jā tze ē ā'makapitzīn huampala chī hui'xina'n. Na'iccāmakapātīnīn tī tatlahuatā'kchoko tū jā tze. Xlaca'n jā catitalakatzā'lalh chī na'iccāmakapātīnīn. ³ Chuntza' hui'xina'n

nalaktzī'nā'tit quit iclīchihuīna'n ixlīmāpa'ksīn Cristo. Xla' jā catitaxlajuani'lh na milacātīnca'n. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit Cristo ka'lhī līmāpa'ksīn. ⁴ Hua'chi ixtaxlajuani' Cristo a'cxni' nīlh nac cruz. Chuhua'j xla' huī'lh. Dios maxquī'nī't līmāpa'ksīn. Quit ictapa'ksīni' Cristo, ē ū'tza' līlacatzucu iccālītā'chihuīna'nī'ta'n. Hua'chi quit ictaxlajuani'. Hui'xina'n nalaktzī'nā'tit quit iclīlatlā'huan ixlīmāpa'ksīn Dios, chuntza' chī Cristo.

⁵ Tzej calacapāstacna'ntit hui'xina'n palh ixlicāna' a'ka'ī'yā'tit hui'xina'n. Camāsu'yu'tit palh ixlicāna' a'ka'ī'yā'tit. Hui'xina'n tzej ca'tzīyā'tit palh ixlicāna' tā'latlā'hua'nā'tit Cristo. Palh jā tā'latlā'hua'nā'tit Cristo, hui'xina'n jā tapa'ksīni'yā'tit xla'. ⁶ Hui'xina'n naca'tzīyā'tit quit ictapa'ksīni' Cristo ixpālacata quit ictā'latlā'huan xla'. ⁷ Chuhua'j icsqui'ni' Dios jātza' catlahua'tit tū jā tze. Jā quincuenta palh ā'makapitzīn tapuhuan quit jā icka'lhī līmāpa'ksīn na'iccālacaquīhnīyān. Iclacasqui'n natlahua'yā'tit tū tze. Huā'mā' iclacasqui'n masqui chuntza' jā catitasu'yulh quit icka'lhī līmāpa'ksīn. ⁸ Xmān icka'lhī līmāpa'ksīn na'ictlahua tū ixtachihuīn Dios. Jā icka'lhī līmāpa'ksīn na'ictlahua tū jā chī ixtachihuīn Dios. ⁹ Icpāxuhua a'cxni' hui'xina'n tzej latlā'hua'nā'tit na ixtej Dios.

Huā'mā' quimakapāxuī masqui chuntza' jā ixlacasqui'nca quit icmāsu'yu līmāpa'ksīn tū Dios quimaxqui'lh na'iccālacaquilhnīyān. Xmān iclacasqui'n hui'xina'n lactze nahuanā'tit. ¹⁰ Ū'tza' iccālītzo'knuni'yān chuntza' nac carta a'cxni' jāna'j xa'iccālaka'mpalayāchā'n. Quit jā iclacasqui'n na'iccālacaquilhnīyān a'cxni' na'icchā'nācha'. Quit iclacasqui'n jā ixlacasqui'nca na'iccāmāsu'yuni'yān līmāpa'ksīn tū quimaxqui'nī't Māpa'ksīni' Jesucristo. Quimaxqui'ca'nī't huā'mā' līmāpa'ksīn na'iccāmaktāyayān chī tzej na'a'ka'ī'yā'tit. Jā quimaxqui'canī't huā'mā' līmāpa'ksīn na'iccāmāmakchuyīyān hui'xina'n chī a'ka'ī'yā'tit.

¹¹ Chuhua'j, tā'timīn, caka'lhī'tit tapāxuhuān. Calīhui'lī'tit tzej nalatā'kchokoyā'tit. Jā calakachipini'tit. Chu a'ktin calalh mintalacapāstacni'ca'n. Ca'cs catahui'la'tit. Dios nacātā'tahui'layān hui'xina'n. Xla' quincāpāxqui'yān ē quincāmaxqui'yān tze latamat. ¹² Calāsaludarlī'tit milīpō'ktuca'n ixpālacata lītā'timīn hui'xina'n. ¹³ Quintā'timīnca'n xalanī'n huā'tzā' cātamacā'ni'yāchā'n a'ntza' saludos milīpō'ktuca'n hui'xina'n.

¹⁴ Māpa'ksīni' Jesucristo cacāsicua'lanātlahuan hui'xina'n. Camakca'tzītīt chī cāpāxqui'yān Dios. Espíritu Santo cacātā'tahui'lan chā'tunu' hui'xina'n. Chuntza' hui'xina'n chu a'ktin nalītaxtuyā'tit. Amén.

**Xasāsti' testamento (Xatze tachihuīn
ixpālacata Jesucristo)
New Testament in Totonac, Upper Necaxa
(MX:tku:Totonac, Upper Necaxa)**

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totonac, Upper Necaxa

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Totonaco, Patla y Chicontla [tku], Mexico

Copyright Information

© 1999, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Totonac, Upper Necaxa

© Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

b40e03ec-1023-5d81-b8c2-7e6838bd9354